

Az árulásról

CSIDER ISTVÁN ZOLTÁN

Uj Péter nem nyugodott bele a bírósági döntésbe, amely szerint egy, lapunkban megjelent, a Tokaj Kereskedőház nagyon olcsó, Tokajhoz méltatlan borait leszarozó cikke becsületsértő volna: az Európai Emberjogi Bírósághoz fordult. Úgy látszik, Strasbourgban tudják, amit Budapesten nem, hogy egy cég termékének minősítése belefér a vélemény-, illetve a szólásszabadságba. És hát a kontextus. Uj ugyanis nem találomra gyűlölte azt a bort két és fél flekken át. Annak ment neki, hogy két évtizeddel a rendszerváltás után a „tokaji” jelzővel minden retket el lehet adni. És ha ezt egy állami vállalat csinálja, az különösen gusztustalan. Amúgy erre vagyunk kondicionálva valóban. Nem csak az állami bor-szar, így van ez az állami közlekedéssel, az állami egészségüggyel, az állami média egy jó részével is. Van, aki ezt megírja. Mi a gond?

Uj Pétert nem kell megvédeni, megvédi ő magát. A magyar fogyasztót viszont nem ártana. A kis és nagyobb közértek alsó polcain fellelhető kannás izéket hagyjuk most. Aki háromszáz (ötszáz) forintért vesz két liter valamit a boltban, pontosan tisztában van vele, hogy amit magához ragad, az nem bor, még borillúzióknak is kevés, az arra jó, hogy alaposan berúgjon tőle az ember. Ráadásul ha a másnaposság folytán elfogyasztandó kétlevélnyi fejfájáscsillapító költségeit is idevesszük, akkor máris nem olyan olcsó az a legelső kategóriás szar, mint amilyenek látszik. A jobbanlétre fordított összegből akár két palack alsó közepkategóriást is lehetett volna venni, ami még mindig messze áll az igazi bortól, de legalább szemcsés fotón látott már szőlőt.

Hanem a többi. A palackonként ezer forint alatti italok ugyan talán jórészt megfelelnek a minimális alapkövetelményeknek, de azért el lehet képzelni, mennyi kreativitás van abban a spanyol borban, amit még az éjjel-

nappaliban sem mernek hatszáznál többért adni. Vagy abban a magyarban, amelyik még ennél is olcsóbb valamivel, esetleg kicsit drágább csak. Amelyik címkéjén komplett kisregény olvasható a zamatokról, a lankákról, a napsütésről – jó, hogy nem katarziszról. Katarzisz hétszázért? Hagyjuk már. Mondjuk rá, hogy iható, mondjuk rá, hogy akár örömet is lelheti benne az ember, ha úgy van – de nemzeti kincsnek nevezni az Uj által lesza-

is látszólag. Ők isszák a vasárnapi ebédhez a legolcsóbb palackozott borokat, és talán elégedettek is. És talán eszükbe sem jut, hogy mindenkinek jobb járna egy kicsivel. Talán eszükbe sem jut, hogy két-három palack közepes árán egy jót is lehetne venni akár, amitől, meglehet, kevésbé áll be az ember (merthogy kevesebb, ugye), de legalább megtudja, miért is olyan jó dolog bort inni. Saját jogon, nem csak öblíteni vele a húst-krumplit. Amíg

FOTÓ: KURUCZ ÁRPÁD

rozott bort: maga a hazaárulás. Annak fényében meg pláne, hogy az ország valóban tele van kincsszerűségekkel, a magamfajta nem ingyen is tudna mondani pár kiváló pincészetet, amely nem is aranyáron adja italait. Tévedés ugyanis, hogy a kellemes, hovatovább jó bor megfizethetetlen. 1500-2000 körül már jól tudunk járni.

A lakosság nagyobbik részének még ez is túl drága, nyilván, legalább-

nincsen nemzeti kincskereső népfelvilágosító stratégia, addig a lehető legkeményebben, akár Strasbourgig meg sem állva kell szidni a szemetet, a fantáziátlan, obskúrus és ostoba lötytyöket, vagy a magát dicsőítő középszert, és kimondani, hogy igen, ez pontosan az. **Eörsi István** szerint „ott kezdődik az író árulása, hogy ürüléknek mondja a szart”.

Az újságíróé is.